

Health Financing. Retrieved from: https://www.who.int/health_financing/events/D3S1-Coady-Fiscal-Decentralization-Objectives-Principles-and-Challenges.pdf [in English].

13. Litvack, J., & Seddon, J. (1999). *Decentralization Briefing Notes*. WBI Working Papers. World Bank, Washington DC. <http://info.worldbank.org/etools/docs/library/8680/Decentralization%20Briefing%20Notes.pdf> [in English].

Стаття надійшла до редакції: 13.12.2019

УДК 342.9

Брусакова Оксана Валеріївна,
кандидат філософських наук,
Харківський національний
університет внутрішніх справ, декан факультет № 6
<https://orcid.org/0000-0001-6522-8020>
e-mail: advokat.brusakova@gmail.com

ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ АВІАЦІЙНИМ ПЕРСОНАЛОМ В УКРАЇНІ

У результаті визначення кола осіб, що належать до авіаційного персоналу, та вивчення наукових підходів до розуміння категорій «правовий статус» та «адміністративно-правовий статус» сформульовано узагальнене визначення поняття «адміністративно-правовий статус авіаційного персоналу». Аргументовано, що зміст адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу буде видозмінюватись в залежності від категорій: штурмани, бортінженери, бортрадисти, бортоператори, льотчики-наглядачі, диспетчери управління повітряним рухом, диспетчери із забезпечення польотів, члени випробувального екіпажу, члени екіпажу пасажирського салону (бортпровідники), персонал з технічного обслуговування повітряних суден, екзаменатори з льотної діяльності

Під час з'ясування особливостей адміністративно-правового статусу окремих категорій авіаційного персоналу: а) виокремлено кваліфікаційні вимоги за професійною ознакою, яким мають відповідати особи, що належать до категорії авіаційного персоналу; б) окреслено коло прав та обов'язків, якими наділені різні категорії авіаційного персоналу; в) охарактеризовано гарантії діяльності авіаційного персоналу (зокрема в частині забезпечення його безпеки під час надзвичайних ситуацій, створення безпечних умов для належного виконання покладених на такий персонал обов'язків, усунення факторів, що шкідливо впливають на здоров'я, попередження та зниження захворюваності, інвалідності й смертності, вжиття заходів страхування, пенсійного забезпечення); г) з'ясовано особливості притягнення авіаційного персоналу до адміністративної та дисциплінарної відповідальності. Зроблено висновок про наявність відповідних обмежень та доповнень, які пов'язані з наділенням особи адміністративно-правовим статусом авіаційного персоналу.

Особливу увагу приділено підготовці різних категорій авіаційного персоналу. На прикладі Кременчуцького льотного коледжу Харківського національного університету внутрішніх справ розкрито особливості підготовки фахівців з авіаційного транспорту, льотної експлуатації літальних апаратів, технічного обслуговування і ремонту повітряних суден та авіадвигунів, технологічного обладнання аеропортів, операторів безпілотних літальних апаратів. Сформульовано пропозиції щодо підвищення якості такої підготовки та збільшення обсягів державного фінансування закладу.

Ключові слова: авіаційний персонал, адміністративно-правовий статус, правові засади, правове регулювання, нормативно-правове регулювання.

Brusakova O. LEGAL PRINCIPLES OF IMPLEMENTATION OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL STATUS BY AVIATION PERSONNEL IN UKRAINE

As a result of defining the range of persons belonging to aviation personnel and studying scientific approaches to understanding the categories of "legal status" and "administrative-legal status", a generalized definition of "administrative-legal status of aviation personnel" is formulated. It is argued that the content of the administrative and legal status of aviation personnel will vary depending on the categories: navigators, flight engineers, flight attendants, flight operators, supervisors, air traffic controllers, flight controllers, crew members, crew members, crew, aircraft maintenance personnel, flight examiners

When clarifying the peculiarities of the administrative and legal status of certain categories of aviation personnel: a) the qualification requirements for professional grounds, which must be met by persons belonging to the category of aviation personnel; b) the range of rights and responsibilities assigned to different categories of aviation personnel is outlined; c) guarantees of aviation personnel activity are described (in particular in terms of ensuring their safety during emergencies, creating safe conditions for proper performance of duties assigned to such personnel, elimination of factors that adversely affect health, prevention and reduction of morbidity, disability and mortality, taking insurance measures, pensions); d) the peculiarities of bringing aviation personnel to administrative and disciplinary responsibility are clarified. It is concluded that there are appropriate restrictions and additions that are associated with the granting of administrative and legal status of aviation personnel.

Particular attention is paid to the training of various categories of aviation personnel. On the example of Kremenchug Flight College of Kharkiv National University of Internal Affairs, the peculiarities of training specialists in air transport, flight operation of aircraft, maintenance and repair of aircraft and aircraft engines, technological equipment of airports, unmanned aerial vehicle operators are revealed. Proposals have been formulated to improve the quality of such training and increase the amount of state funding for the institution.

Key words: aviation personnel, administrative-legal status, legal bases, legal regulation, normative-legal regulation.

Постановка проблеми. Як свідчать прогнози провідних міжнародних організацій у сфері авіації, зокрема Міжнародної організації цивільної авіації, в період з 2012 по 2023 роки загальний попит на повітряні перевезення в світі щороку зростатиме в середньому на 4-5% [1]. Дані тенденції мають свій вплив і на вітчизняну галузь авіаційних перевезень, що вимагає від нашої держави відповідати визнаним міжнародним стандартам, які мають місце в даній сфері суспільних відносин. У цьому контексті слід наголосити на тому, що одним з основоположних елементів будь-яких суспільних відносин є, як відомо, їх суб'єктний склад, в якості провідного з яких у досліджуваному випадку необхідно визнати авіаційний персонал.

Мета статті – визначення особливостей правових засад реалізації адміністративно-правового статусу авіаційним персоналом в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вирішення поставленого наукового завдання викликає необхідність проведення стисло аналізу складових, які утворюють дефініцію «адміністративно-правовий статус авіаційного персоналу». Очевидно, що в основі вказаної дефініції закладено таку категорію як «статус». Слово «статус» має давні історичні коріння й походить з латинської мови від слова «status», що в буквальному перекладі означає становище [2, с. 693]. Семантика слова «статус» свідчить про те, що в сучасній українській мові воно в деякій мірі зберегло свій етимологічний сенс. Зокрема, авторський колектив великого тлумачного словника сучасної української мови зазначає, що словом «статус» слід позначати правове становище громадян, державних і громадських органів, міжнародних організацій тощо [3, с. 1387]. З наведеного можна дійти висновку, що статусом позначають правове становище особи, тобто таке, що врегульовано правом.

Наведені положення цілком можуть бути застосовані й по відношенню до авіаційного персоналу, загальний правовий статус якого з урахуванням законодавчих приписів буде доповнюватися, а подекуди й обмежуватися спеціальним правовим статусом. При цьому слід наголосити на тому, що відповідні обмеження та доповнення загального правового статусу будуть міститися на рівні норм адміністративного права, в силу чого такий правовий статус варто позначати вже як адміністративно-правовий. Зокрема, вчені-адміністративісти зазначають, що адміністративно-правовий статус – це сукупність прав, обов'язків та гарантій їх реалізації, закріплених у нормах адміністративного права. В основі адміністративно-правового статусу лежить адміністративна правосуб'єктність [4, с. 90], тільки внаслідок наділення якою особа може набути правового статусу суб'єкта адміністративних правовідносин [5, с. 179]. Із чого слідує, що в загальному розумінні адміністративно-правовий статус суб'єкта відповідних суспільних відносин являє собою закріплену в нормах адміністративного права сукупність спеціальних прав та обов'язків, які характеризують особу як суб'єкта таких відносин. Такі права й обов'язки є спеціальними по відношенню до тих, що визнаються за особою відповідно до її загального правового статусу й можуть доповнювати або обмежувати їх.

Як загальні аспекти адміністративно-правового статусу будь-якої особи, так і спеціальні доповнення й обмеження до нього у зв'язку із наділенням вже спеціальним статусом, будуть знаходити свою об'єктивізацію в положеннях відповідного акта законодавства. Саме тому окремої уваги заслуговує питання про правові засади реалізації адміністративно-правового статусу авіаційним персоналом в Україні. Адже, як відомо, будь-які легітимні суспільні відносини відчують на собі регулюючий вплив значної кількості нормативно-правових актів. Не є виключенням у цьому сенсі й суспільні відносини, що виникають і знаходять свій розвиток у зв'язку із реалізацією авіаційним персоналом свого адміністративно-правового статусу. І хоча такий статус здебільшого врегульовано нормами адміністративного права, останні в силу своєї специфіки знаходяться в стані постійної взаємодії з іншими галузями права, співвідносяться з ними, а подекуди логічно продовжують їх положення. Ось чому реалізація адміністративно-правового статусу авіаційним персоналом відбувається на основі значної кількості нормативних приписів, які різняться за своєю юридичною силою, суб'єктами видання, специфікою правового регулювання та багатьма іншими аспектами. А тому визначення правових засад реалізації адміністративно-правового статусу авіаційним персоналом є одним із ключових аспектів розуміння такого статусу як цілісного правового явища.

Аналіз нормативно-правових актів, у відповідності до яких здійснюється реалізація адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу, з огляду на їх велику кількість, необхідно проводити з урахуванням наперед обраного критерію. В якості такого критерію доречно обрати юридичну силу окремого акта, що вкаже як на ступінь обов'язковості окремого з таких актів, а також на його місце в системі нормативно-правового регулювання суспільних відносин у сфері діяльності зазначеного персоналу. Так, актом, який має найвищу юридичну силу, є Конституція України від 28 червня 1996 року. Даний нормативно-правовий акт є основою для реалізації будь-якою особою свого адміністративно-правового статусу, в тому числі авіаційним персоналом. У положеннях Основного Закону України визначено основні права й свободи будь-якої особи, а також гарантії їх реалізації. При цьому в контексті досліджуваного питання, окремо слід підкреслити, що низка статей Конституції України (ст. ст. 42-44) гарантують кожному права на працю та вільний вибір професії [6]. Конституцію України, окрім іншого, слід розглядати як акт, на основі й на виконання якого повинні прийматися та діяти всі інші нормативно-правові акти, що визначають правові засади реалізації адміністративно-правового статусу авіаційним персоналом.

Враховуючи прагнення нашої держави відповідати визнаним світовим стандартам у сфері авіаційних перевезень, особливе місце серед нормативно-правових актів, які регламентують адміністративно-правовий

статус авіаційного персоналу посідають чинні міжнародні договори України. Такі нормативно-правові акти слід розглядати з урахуванням їх поділу на декілька груп. До першої групи слід віднести ті, що є основою реалізації правового статусу будь-якою особою, в тому числі авіаційним персоналом. У деякій мірі дана група міжнародних правових актів буде схожа на Основний Закон України, оскільки буде встановлювати основні права й свободи особи, а також гарантії їх реалізації. В якості прикладу таких міжнародних нормативно-правових актів слід назвати наступні: Загальна декларація з прав людини від 10 грудня 1948 року; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року; Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року; Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 року тощо.

До другої групи міжнародних нормативно-правових актів слід віднести ті, що мають безпосереднє відношення до регулювання суспільних відносин в авіаційній галузі, в тому числі є основою реалізації адміністративно-правового статусу авіаційним персоналом. В якості провідного серед таких актів слід розглядати Конвенцію про міжнародну цивільну авіацію від 7 грудня 1944 року, в якій зазначено, що «пілот кожного повітряного судна й інші члени льотного складу екіпажу кожного повітряного судна, зайнятого в міжнародній навігації, забезпечуються посвідченнями про кваліфікацію та свідоцтвами, які видані або яким надано чинності державою, в якій це повітряне судно зареєстроване. При цьому кожна Договірна держава зберігає за собою право відмовитися визнати для цілей виконання польоту над її власною територією посвідчення про кваліфікацію та свідоцтва, видані будь-якому з її громадян іншою Договірною державою» [7]. Окремі аспекти адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу визначено й в інших міжнародних правових актах, які слід віднести до вказаної групи, наприклад: Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень від 28 травня 1999 року; Меморандум про принципи взаємодії і співробітництва в галузі цивільної авіації від 3 листопада 1995 року тощо.

Останню групу міжнародних правових актів, які визначають основи адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу, складають багатосторонні угоди. У міжнародному праві угодою позначається найменування міжнародного договору. В юридичній енциклопедичній літературі відмічають те, що в міжнародній практиці терміном «угода», в більшості випадків, позначаються міждержавні акти, що підписуються від імені уряду та не підлягають ратифікації. Вказаними актами врегульовано найрізноманітніші відносини економічного, політичного, соціально-культурного, науково-технічного характеру. Разом із тим можуть укладатися й міжнародні угоди, які підлягають ратифікації [2, с. 912]. Прикладом таких міжнародних угод, які мають відношення до регламентації адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу, можуть бути наступні: Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про перевезення військових вантажів та персоналу через територію України від 12 липня 2006 року; Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Бразилія про повітряне сполучення від 2 грудня 2009 року; Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Таджикистан про повітряне сполучення від 7 березня 2008 року тощо.

Наступна група нормативно-правових актів, на рівні яких закріплено правові засади реалізації адміністративно-правового статусу авіаційним персоналом, представлена законами України, в тому числі актами кодифікованого законодавства. В якості провідного серед таких актів слід назвати Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 року, Розділ VII «Авіаційний персонал» та Розділ VIII «Екіпаж повітряного судна» якого повністю присвячено правовому статусу авіаційного персоналу. Саме в положеннях даного нормативно-правового акта (п. 9, ч. 1 ст. 1) наводиться визначення сутності авіаційного персоналу як осіб, які пройшли спеціальну фахову підготовку, мають відповідне свідоцтво та здійснюють льотну експлуатацію, технічне обслуговування повітряних суден, організацію повітряного руху, технічну експлуатацію наземних засобів зв'язку, навігації, спостереження. Окрім цього, положення зазначеного кодифікованого акта визначають вказані нами вище обмеження та доповнення, пов'язані з наділенням особи адміністративно-правовим статусом авіаційного персоналу. Наприклад, у ч. 1 ст. 9 Повітряного кодексу України вказано, що особа, яка належить до авіаційного персоналу, має відповідати кваліфікаційним вимогам за професійною ознакою, станом здоров'я та мати належним чином оформлене свідоцтво згідно з авіаційними правилами. При цьому зазначено, що наявність свідоцтва є необхідним для таких спеціальностей осіб авіаційного персоналу: пілот повітряного судна; диспетчер управління повітряним рухом (диспетчер служби руху); персонал з технічного обслуговування повітряних суден; члени випробувального екіпажу; члени екіпажу пасажирського салону (бортпровідник); диспетчер із забезпечення польотів [8].

Окрім вищевказаного, серед актів кодифікованого законодавства, що визначають окремі аспекти адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу, слід назвати наступні: Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 року, на основі положень якого здійснюється нормативна регламентація трудових відносин усіх працівників; Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року, який регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами й іншими учасниками відносин у сфері господарювання; Митний кодекс України від 13 березня, на основі положень якого справляються митні платежі, здійснюються інші процедури, пов'язані з перетином митного кордону, а також встановлено адміністративну відповідальність за порушення митних правил; Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року, який регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що

справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки; Основи законодавства України про охорону здоров'я від 19 листопада 1992 року, які визначають правові, організаційні, економічні та соціальні засади охорони здоров'я в Україні, регулюють суспільні відносини у цій сфері з метою забезпечення гармонійного розвитку фізичних і духовних сил, високої працездатності і довголітнього активного життя громадян, усунення факторів, що шкідливо впливають на їх здоров'я, попередження та зниження захворюваності, інвалідності й смертності; Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року, завданням якого є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ та організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням; Кодекс цивільного захисту населення України від 2 жовтня 2012 року, який регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності тощо. І хоча наведені й деякі інші кодифіковані нормативно-правові акти не можуть належати виключно до адміністративного законодавства (окремі з них складають основу трудового, митного, податкового тощо права), а також безпосередньо визначають особливості адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу, їх значення в контексті досліджуваного питання складно переоцінити. Це пов'язано з тим, що вказані нормативно-правові акти слугують основою задля прийняття актів адміністративного законодавства, переважно підзаконного характеру, які в найбільш детальний спосіб визначають особливості адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу.

Основи адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу визначено й у значній кількості законів України. Так, як зазначено в Законі України «Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» від 21 березня 2017 року, одним з основних завдань Програми авіаційної безпеки цивільної авіації є розподіл обов'язків, встановлення правил впровадження та здійснення заходів забезпечення авіаційної безпеки авіаційного персоналу. При цьому Розділ X вищенаведеного нормативно-правового акта повністю присвячено питанням пов'язаним із набором, відбором і підготовкою з авіаційної безпеки персоналу юридичних осіб, що задіяні до виконання зазначеної Програми [9]. У Законі України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» від 20 листопада 2012 року визначено, що посвідчення члена екіпажу є документом, що посвідчує особу, підтверджує громадянство України та видається громадянину України, який належить до складу екіпажу повітряного судна, відноситься до осіб льотного екіпажу та екіпажу пасажирського й вантажного салону, осіб авіаційного персоналу [10]. В якості окремої групи законів України, які є правовою основою адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу, слід розглядати ті, що регламентують їх трудові відносини і соціальний захист:

- Закон України «Про страхування» від 7 березня 1996 року, який регулює відносини в сфері страхування і спрямований на створення ринку страхових послуг, посилення страхового захисту майнових інтересів підприємств, установ, організацій і фізичних осіб [11];

- Закон України «Про пенсійне забезпечення» від 5 листопада 1991 року, який гарантує всім працездатним громадянам України право на матеріальне забезпечення за рахунок суспільних фондів споживання шляхом надання трудових і соціальних пенсій, зокрема визначає, що окремі працівники авіації мають право на пенсію за вислугу років [12];

- Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне забезпечення» від 9 липня 2003 року, який визначає принципи, засади та механізми функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, призначення, перерахунку та виплати пенсій, надання соціальних послуг з коштів Пенсійного фонду, що формуються за рахунок страхових внесків роботодавців, бюджетних та інших джерел, передбачених законодавством, а також регулює порядок формування Накопичувального пенсійного фонду та фінансування за рахунок його коштів видатків на оплату договорів страхування довічних пенсій або одноразових виплат застрахованим особам, членам їхніх сімей та іншим особам, передбаченим законодавством [13];

- Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 року, який визначає основні положення щодо реалізації конституційного права працівників на охорону їх життя та здоров'я у процесі трудової діяльності, на належні, безпечні й здорові умови праці, регулює за участю відповідних органів державної влади відносини між роботодавцем і працівником з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища й встановлює єдиний порядок організації охорони праці в Україні [14];

Найчисельніша група нормативно-правових актів, положення яких визначають правові засади реалізації авіаційним персоналом свого адміністративно-правового статусу, зосереджена на підзаконному рівні нормативно-правового регулювання даної сфери суспільних відносин. У першу чергу серед таких актів слід назвати акти Президента України. Так, указом Президента України «Про день авіації» від 16 серпня 1992 року № 305/93 встановлено, що остання субота серпня є Днем авіації – професійним святом військових і цивільних авіаторів та працівників авіаційної промисловості та транспорту [15]. Окрім цього, дану сферу суспільних відносин регламентовано: указом Президента України «Про заходи щодо забезпечення безпеки повітряного транспорту України» від 20 серпня 1992 року № 428/92; указом Президента України «Про заходи щодо впровадження в Україні єдиної системи проведення авіаційних робіт з пошуку і рятування» від 2 вересня 1997

року № 937/97; указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення розвитку цивільної авіації» від 21 грудня 1994 року № 790/94; указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення безпеки авіації України» від 15 січня 1998 року № 17/98 тощо.

Одними з найчисельніших підзаконних нормативно-правових актів, положення яких визначають особливості адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу, є акти Кабінету Міністрів України. Такі нормативно-правові акти спрямовані на врегулювання найрізноманітніших аспектів адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу, наприклад, пов'язані з пенсійним забезпеченням авіаційного персоналу. Так, постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 1992 року № 418, затверджено низку нормативно-правових актів з питань призначення пенсій за вислугу років працівникам авіації та льотно-випробного складу, зокрема Порядок обчислення строків вислуги років для призначення пенсій працівникам льотного складу, Перелік посад працівників льотного складу, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років, Порядок призначення і виплати пенсій за вислугу років працівникам льотно-випробного складу цивільної авіації, Перелік посад і робіт інженерно-технічного складу авіації, які дають право на пенсію за вислугу років, Порядок обчислення строків вислуги років для призначення пенсій працівникам, які управляють повітряним рухом і мають відповідне посвідчення [16]. Постановою Кабінету Міністрів України «Про порядок обчислення заробітку для призначення пенсій особам льотних екіпажів повітряних суден цивільної авіації» від 10 лютого 2000 року № 264 визначено особливості заробітку для обчислення пенсії особам льотних екіпажів повітряних суден цивільної авіації (пілотам, штурманам, бортінженерам, бортмеханікам, бортрадистам, льотчикам-наглядачам) і бортоператорам, які виконують спеціальні роботи в польотах [17].

На рівні актів Кабінету Міністрів України закріплено додаткові вимоги до авіаційного персоналу й обмеження, пов'язані зі здійсненням ним своєї професійної діяльності. Наприклад, постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 134 затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів і небезпечних відходів повітряним транспортом, які визначають, що авіаційний персонал суб'єкта господарювання повинен відповідати кваліфікаційним вимогам за професійною ознакою, станом здоров'я та мати належним чином оформлені свідоцтва згідно з авіаційними правилами України [18]. Окрім цього, постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2000 року № 1465 затверджує Порядок проведення обов'язкових попередніх та періодичних психіатричних оглядів і переліку медичних психіатричних протипоказань щодо виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби), що можуть становити безпосередню небезпеку для особи, яка провадить цю діяльність, або оточуючих, в якому вказано, що авіаційний персонал, який підлягає медичній сертифікації в лікарсько-льотних сертифікаційних комісіях закладів цивільної авіації один раз на рік проходить огляд на виявлення усіх форм психічних розладів, в тому числі на стадії ремісії [19].

На рівні таких нормативно-правових актів можуть бути передбачені й додаткові права (порівняно із загальним правовим статусом особи) авіаційного персоналу. Наприклад, постановою Кабінету Міністрів України від 12 листопада 2014 року № 622 затверджено зразок бланка, технічний опис і Порядок оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення посвідчення члена екіпажу, в якому вказано, що посвідчення члена екіпажу є документом, що посвідчує особу й підтверджує громадянство України, дає право особі, на ім'я якої його оформлено, на виїзд з України та в'їзд в Україну з метою виконання службових обов'язків [20].

Найбільш детально адміністративно-правовий статус авіаційного персоналу визначено в положеннях нормативно-правових актів, прийнятих центральними органами виконавчої влади, в першу чергу Мінінфраструктури. Так, наказом Міністерства транспорту України від 7 грудня 1998 року № 486 затверджено Правила видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні, в яких визначено, що вони є обов'язковими для авіаційного персоналу, який здійснює експлуатацію та технічне обслуговування цивільних повітряних суден, використання повітряного простору й обслуговування повітряного руху, підготовку авіаційних фахівців в організаціях, зареєстрованих на території України, незалежно від форм власності та відомчої підпорядкованості. При цьому вказані Правила є основою для розробки навчальних програм підготовки авіаційних фахівців, сертифікації навчальних закладів, експлуатантів та інших організацій, що займаються підготовкою та перепідготовкою авіаційних фахівців, а також для інспектування експлуатантів, підприємств з технічного обслуговування та ремонту авіаційної техніки, обслуговування повітряного руху, навчальних закладів та інших організацій, що експлуатують цивільні повітряні судна [21]. Наведений нормативно-правовий акт є основою набуття правосуб'єктності окремими категоріями авіаційного персоналу. Більш того, його слід розглядати в якості одного з основних нормативно-правових актів, на підставі якого здійснюється кадрове забезпечення даної сфери суспільних відносин (підготовка, перепідготовка авіаційного персоналу).

У цьому контексті також варто назвати: наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 18 червня 2007 року № 508, яким затверджено Програму підготовки персоналу з авіаційної безпеки; наказ Міністерства транспорту України від 6 серпня 2002 року № 529, яким затверджено Правил сертифікації авіаційних тренажерів, які застосовуються для підготовки, перепідготовки та перевірки авіаційного персоналу; наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 20 квітня 2007 року № 329, що затверджує Програму контролю якості безпеки авіаційних суб'єктів, в якому визначено, що забезпечення авіаційної безпеки, а також захисту цивільної авіації від актів незаконного втручання здійснюється уповноваженим підрозділом Державіаслужби через упровадження, зокрема сертифікаційних перевірок і видачі сертифікатів навчально-тренувальним закладам з

підготовки авіаційного персоналу; наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 1 грудня 2009 року № 1234, яким затверджено Положення про екзаменатора з льотної діяльності тощо.

В якості окремої групи нормативно-правових актів Мінінфраструктури слід розглядати ті, дія яких спрямована на врегулювання адміністративно-правового статусу певних категорій авіаційного персоналу або визначення особливостей їх діяльності за окремими напрямками роботи. Серед таких нормативно-правових актів в якості прикладу здається можливим назвати наступні: наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 22 грудня 2006 року № 1179, яким затверджено Правила організації та виконання авіаційних робіт у сільському та лісовому господарстві; наказ Міністерства транспорту України від 18 травня 2001 року № 297, яким затверджено Правила виконання чартерних рейсів; наказ Мінінфраструктури від 27 липня 2011 року № 238, яким затверджено Правила видачі свідоцтв персоналу з технічного обслуговування повітряних суден (Part-66); наказ Міністерства транспорту України від 8 квітня 2003 року № 269, яким затверджено Положення про організацію та виконання демонстраційних польотів; наказ Міністерства транспорту України від 29 жовтня 1996 року № 336, яким Положення про службу пожежної безпеки в авіаційному транспорті України, в якому зазначено, що фахівці служби пожежної безпеки авіаційного транспорту України за статусом належать до основних служб і входять до складу авіаційного персоналу тощо.

Окрім вищенаведених, можна назвати значну кількість нормативно-правових актів Мінінфраструктури, положення яких визначають найрізноманітніші аспекти адміністративно-правового статусу, наприклад: наказ Міністерства транспорту України від 2 квітня 2002 року № 219, яким затверджено Правила визначення робочого часу та часу відпочинку екіпажів повітряних суден цивільної авіації України; наказ Міністерства транспорту України від 11 листопада 2003 року № 872, яким затверджено Інструкцію з організації та здійснення об'єктивного контролю при обслуговуванні повітряного руху та виробничій діяльності цивільної авіації України; наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 26 березня 2010 року № 159, яким затверджено Положення про розслідування авіаційних подій та інцидентів; наказ Міністерства транспорту України від 10 червня 2004 року № 486, яким затверджено Правила ведення радіотелефонного зв'язку та фразеології радіообміну в повітряному просторі України; наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 2 листопада 2010 року № 804, яким затверджено Правила проведення службового розслідування актів незаконного втручання в діяльність цивільної авіації тощо.

Найчисельніша група нормативно-правових актів, положення яких визначають особливості адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу, представлена актами Державіаслужби. Дані нормативно-правові акти умовно можна поділити на дві групи. Перша група представлена наказами Державіаслужби, якими затверджено відповідні Авіаційні правила України, положення яких визначають як загальні риси адміністративно-правового статусу будь-якої особи авіаційного персоналу, так й особливості статусу окремих представників даних суспільних відносин. Такі правила являють собою прийнятий в Україні звід процедур, норм, правил, стандартів і вимог, що визначають і регулюють порядок діяльності цивільної авіації України з метою забезпечення безпеки польотів [22]. Прикладом таких актів можуть бути наступні: наказ Державіаслужби від 15 березня 2019 року № 322, яким затверджено Авіаційні правила України «Інструкція з організації та здійснення контролю на безпеку в аеропортах України», які застосовуються службами авіаційної безпеки суб'єктів авіаційної діяльності з метою захисту, охорони та безпеки авіаційного персоналу й інших осіб; наказ Державіаслужби від 27 грудня 2018 року № 1374, яким затверджено Авіаційні правила України «Загальні вимоги до медичної сертифікації штурманів, бортінженерів, бортрадистів та бортоператорів»; наказ Державіаслужби від 20 липня 2017 року № 565, яким затверджено Авіаційні правила України «Технічні вимоги та адміністративні процедури для льотних екіпажів цивільної авіації»; наказ Державіаслужби від 31 травня 2018 року № 485, яким затверджено Авіаційні правила України «Технічні вимоги та адміністративні процедури щодо видачі свідоцтв та сертифікатів диспетчерів управління повітряним рухом»; наказ Державіаслужби від 6 березня 2019 року № 286, яким затверджено Авіаційні правила України «Підтримання льотної придатності повітряних суден та авіаційних виробів, компонентів і обладнання та схвалення організацій і персоналу, залучених до виконання цих завдань» тощо.

Другу групу нормативно-правових актів вказаного центрального органу виконавчої влади становлять накази, що були прийняті Державіаслужбою задля визначення найрізноманітніших аспектів адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу. В якості прикладу таких актів можна назвати наступні: наказ Державіаслужби від 18 січня 2012 року № 40, яким затверджено Методичні рекомендації щодо видачі свідоцтв персоналу з технічного обслуговування повітряних суден Part-66; наказ Державіаслужби від 14 вересня 2012 року № 636, яким затверджено методичні рекомендації щодо внутрішньої процедури Державіаслужби України з сертифікації та нагляду за організаціями з технічного обслуговування до Правил з підтримання льотної придатності (Part-M); наказ Державіаслужби від 30 травня 2016 року № 384, яким затверджено Методичні рекомендації по впровадженню індикатора з безпеки польотів «Ефективність управління безпекою польотів»; наказ Державіаслужби «Про надання прав посадовим особам на внесення обмежень в додаткову тимчасову частину свідоцтва» від 10 липня 2014 року № 481; наказ Державіаслужби від 2 листопада 2012 року № 759, яким затверджено Інструкцію щодо призначення на посади державних інспекторів Державіаслужби України; наказ Державіаслужби від 28 листопада 2011 року № 401, яким затверджено Методичні рекомендації щодо схвалення організацій з підготовки до технічного обслуговування тощо.

Висновки. Отже, з урахуванням наведених позицій, а також законодавчо закріпленого [8] визначення

сутності категорії «авіаційний персонал» здається можливим адміністративно-правовий статус авіаційного персоналу визначити як сукупність прав та обов'язків, а також гарантій їх реалізації, які знайшли свою об'єктивізацію в нормах адміністративного права та визнаються за особами, які в межах авіаційних правовідносин здійснюють льотну експлуатацію, технічне обслуговування повітряних суден, організацію повітряного руху, технічну експлуатацію наземних засобів зв'язку, навігації, спостереження. На сьогодні вказана сукупність прав та обов'язків авіаційного персоналу знайшла своє законодавче закріплення в численній кількості нормативно-правових актів, які разом утворюють правові засади реалізації адміністративно-правового статусу авіаційним персоналом. У залежності від юридичної сили наведені нормативно-правові акти можуть бути представлені наступним чином: Конституція України; міжнародні правові акти; закони України, в тому числі акти кодифікованого законодавства; підзаконні нормативно-правові акти. При цьому найбільша кількість наведених нормативно-правових актів зосереджена на підзаконному рівні нормативно-правового регулювання. Порівняно з іншими рівнями нормативно-правового регулювання, підзаконний дозволяє найбільш швидко регламентувати відповідні суспільні відносини. Проте, значна кількість таких актів, у тому числі виданих різними суб'єктами нормотворення, значно ускладнює їх сприйняття та в цілому правозастосування, а тому, на нашу думку, потребує свого перегляду, що може бути здійснено шляхом систематизації законодавства.

Підсумовуючи викладене вище, слід зазначити, що на нашу думку, адміністративно-правовий статус авіаційного персоналу слід розуміти як сукупність прав та обов'язків, а також гарантій їх реалізації, що знайшли свою об'єктивізацію в нормах адміністративного права та визнаються за особами, які в межах авіаційних правовідносин здійснюють льотну експлуатацію, технічне обслуговування повітряних суден, організацію повітряного руху, технічну експлуатацію наземних засобів зв'язку, навігації, спостереження. Зважаючи на велику кількість нормативно-правових актів, що регламентують різноманітні аспекти адміністративно-правового статусу авіаційного персоналу, з метою спрощення правозастосування було б доцільно здійснити систематизацію законодавства у цій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про затвердження Стратегічного плану розвитку авіаційного транспорту на період до 2020 року: наказ Міністерства інфраструктури від 21.12.2015 № 546 Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/files/Стратегічний%20план%20Наказ%20546.pdf>.
2. Великий енциклопедичний юридичний словник / [за ред. Ю. С. Шемшученка]. К.: Юрид. думка, 2007. 992 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел.]. К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
4. Стеценко С. Г. Адміністративне право України: навчальний посібник. К.: Атіка, 2007. 624 с.
5. Пчелін В. Б. Сутність та ознаки суб'єктів адміністративних процесуальних правовідносин. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Юридичні науки. 2015. Вип. 6-2. С. 178–180.
6. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96 ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
7. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р.: Міжнародний документ від 07.12.1944. *Офіційний вісник України*. 2004. № 40. Ст. 2667.
8. Повітряний кодекс України: закон України від 19.05.2011 № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48-49. Ст. 536.
9. Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації: Закон України від 21.03.2017 р. № 1965-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 16. Ст. 199.
10. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012 № 5492-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 51. Ст. 716.
11. Про страхування: закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 18. Ст. 78.
12. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 05.11.1991 № 1788-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 3. Ст. 10.
13. Про загальнообов'язкове державне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 49-50. Ст. 376.
14. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 49. Ст. 668.
15. Про День авіації України: Указ Президента України від 16.08.1993 № 305/93. *Голос України*. 1993. № 156.
16. Про затвердження нормативних актів з питань призначення пенсій за вислугу років працівникам авіації і льотно-випробного складу: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.1992 № 418. *Зібрання постанов Уряду України*. 1992. № 9. Ст. 209.
17. Про порядок обчислення заробітку для призначення пенсій особам льотних екіпажів повітряних суден цивільної авіації: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.02.2000 № 264. *Офіційний вісник України*. 2000. № 6. Ст. 227.

18. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 134. *Офіційний вісник України*. 2017. № 24. Ст. 678.

19. Про затвердження Порядку проведення обов'язкових попередніх та періодичних психіатричних оглядів і переліку медичних психіатричних протипоказань щодо виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби), що можуть становити безпосередню небезпеку для особи, яка провадить цю діяльність, або оточуючих: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2000 № 1465. *Офіційний вісник України*. 2000. № 39. Ст. 1656.

20. Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення посвідчення члена екіпажу: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.11.2014 № 622. *Офіційний вісник України*. 2014. № 93. Ст. 2682.

21. Про затвердження Правил видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні: Наказ Міністерства транспорту України від 07.12.1998 № 486. *Офіційний вісник України*. 1999. № 2. Ст. 78.

22. Про затвердження Правил сертифікації аеропортів: наказ Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації від 13.06.2006 № 407. *Офіційний вісник України*. 2006. № 26. Ст. 1918.

REFERENCES:

1. On approval of the Strategic Plan for the development of air transport for the period up to 2020. (2015). Order of the Ministry of Infrastructure dated 21.12.2015 № 546. Retrived from: <https://mtu.gov.ua/files/Стратегічний%20план%20Наказ%20546.pdf> [in Ukrainian].

2. Shemshuchenko, Yu. S. (2007). *Large encyclopedic legal dictionary*. Kyiv: Yuryd. dumka [in Ukrainian].

3. Busel, W. T. (2009). *Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language (with appendix, supplement and CD*. Irpin: VTF «Perun» [in Ukrainian].

4. Stetsenko, S. G. (2007). *Administrative law of Ukraine: a textbook*. Kyiv: Atika [in Ukrainian].

5. Pchelin, V. B. (2015). The essence and characteristics of the subjects of administrative procedural legal relations. *Naukovyy visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriya: Yurydychni nauky*, 6-2, 178–180 [in Ukrainian].

6. Constitution of Ukraine. (1996, June 28). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].

7. Convention on International Civil Aviation. (1944). International document from December 7th, 1944. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_038 [in Ukrainian].

8. Air Code of Ukraine. (2011, May 05). Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17> [in Ukrainian].

9. Law of Ukraine On the State Program of Aviation Security of Civil Aviation № 1965-VIII. (2017, March 21). Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1965-19> [in Ukrainian].

10. Law of Ukraine on the Unified State Demographic Register and documents confirming the citizenship of Ukraine certify a person or his special status № 5492-VI. (2012, November 20). Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/5492-17> [in Ukrainian].

11. Law of Ukraine On Insurance № 85/96-BP. (1996, March 07). Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

12. Law of Ukraine On Pension Provision №1788-XII. (1991, November 05). Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12> [in Ukrainian].

13. Law of Ukraine On Compulsory State Pension Provision № 1058-IV. (2003, July 09). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 49-50, 376 [in Ukrainian].

14. Law of Ukraine On labor protection № 2694-XII. (1992, October 14). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 49, 668 [in Ukrainian].

15. On the Day of aviation of Ukraine. (1993). Decree of the President of Ukraine of 16.08.1993 № 305/93. *Holos Ukrayiny*, 156 [in Ukrainian].

16. About the statement of regulations concerning appointment of pensions for service of years to employees of aviation and flight test staff. (1992). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of July 21, 1992 № 418. *Zibrannya postanov Uryadu Ukrayiny*, 9, 209.

17. On procedure of calculation of earnings pensions for persons flight crews of aircraft of civil aviation. (2000). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of February 10, 2000 № 264. *Ofitsiyyny visnyk Ukrayiny*, 6, 227 [in Ukrainian].

18. On approval of licensing conditions for economic activities in passenger transportation, dangerous goods and hazardous waste air. (2017). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of March 10, 2017 № 134. *Ofitsiyyny visnyk Ukrayiny*, 24, 678 [in Ukrainian].

19. On approval of the Procedure for mandatory preliminary and periodic psychiatric examinations and a list of medical psychiatric contraindications for certain activities (works, professions, services) that may pose an immediate danger to the person carrying out these activities or others. (2000). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 27, 2000 № 1465. *Ofitsiyyny visnyk Ukrayiny*, 39, 1656 [in Ukrainian].

20. On the statement of the sample of the form, the technical description and the Order of registration, issue, exchange, transfer, withdrawal, return to the state, destruction of the certificate of the member of crew. (2014). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of November 12, 2014 № 622. *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny*, 93, 2682 [in Ukrainian].

21. On approval of the Rules for issuing certificates to aviation personnel in Ukraine. Order of the Ministry of Transport of Ukraine dated 07.12.1998 № 486. *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny*, 2, 78 [in Ukrainian].

22. On approval of Rules of certification of airports. Order of the State Service of Ukraine for Aviation Safety Supervision dated 13.06.2006 № 407. *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny*, 26, 1918 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 14.12.2019

УДК 349.6(477)

Воронятніков Олександр Олександрович,
кандидат юридичних наук,
докторант Науково-дослідного інституту публічного права,
e-mail: voronyatnikov@gmail.com

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ ТА НАГЛЯДУ ЗА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ

У цій науковій статті розкрито поняття та особливості державного контролю за санітарно-епідеміологічним благополуччям населення та нагляду за санітарно-епідеміологічним добробутом населення. Виділено групи заходів державного управління санітарно-епідемічним благополуччям населення. Розмежували державний контроль за забезпеченням санітарно-епідеміологічного благополуччя населення та наглядом за забезпеченням санітарно-епідемічного благополуччя населення.

Застосування заходів державного управління у сфері санітарно-епідемічного благополуччя населення здійснюється з метою забезпечення:

- 1) цілеспрямованість адміністративної діяльності компетентних суб'єктів державного управління в умовах виникнення санітарної та протиепідемічної ситуації;
- 2) забезпечення законності поведінки учасників управлінських відносин у санітарній та протиепідемічній ситуації;
- 3) забезпечення взаємодії всіх учасників адміністративних відносин - органів державного управління, громадських об'єднань, суб'єктів приватного права.

Державний контроль за санітарно-епідеміологічним добробутом населення - це діяльність компетентних державних органів та їх посадових осіб, змістом якої є застосування заходів щодо запобігання та усунення порушень санітарно-епідемічного законодавства, виявлення причин та умов, що сприяли до порушень особам, винним у порушенні чинного законодавства, що спричинило негативне збільшення захворюваності на територію та зменшення екологічних факторів безпеки, погіршення умов життя населення, визначених санітарно-епідеміологічними нормами.

Хоча нагляд за забезпеченням санітарно-епідемічного благополуччя населення є законодавчо врегульованою діяльністю компетентних органів з моніторингу, перевірки та контролю за виконанням та дотриманням санітарно-епідеміологічного законодавства, а також вжиття відповідних обмежувальних заходів у разі порушення санітарно-епідеміологічних норм. законодавство з відповідною інформацією про результати такої діяльності для компетентних органів та громадськості.

Ключові слова: заходи управлінської діяльності, контроль, нагляд, публічне адміністрування, санітарне та епідемічне благополуччя населення, управління.

Voronyatnikov O. THE CONCEPT AND FEATURES OF STATE CONTROL OVER THE SANITARY AND EPIDEMIOLOGICAL WELL-BEING OF THE POPULATION AND SUPERVISION OVER THE PROVISION OF SANITARY AND EPIDEMIOLOGICAL WELL-BEING OF THE POPULATION

This scientific article reveals the concept and features of state control over the sanitary and epidemiological well-being of the population and supervision over the sanitary and epidemiological well-being of the population. Groups of measures of public administration of sanitary and epidemic well-being of the population are allocated. A distinction has been made between state control over ensuring the sanitary and epidemiological well-being of the population and supervision over ensuring the sanitary and epidemiological well-being of the population.

The application of public administration measures in the field of sanitary and epidemiological well-being of the population is carried out in order to ensure:

- 1) purposefulness of administrative activity of competent subjects of public administration in the conditions of occurrence of sanitary and anti-epidemic situation;
- 2) ensuring the legitimacy of the behavior of participants in management relations in a sanitary and anti-epidemic situation;
- 3) ensuring the interaction of all participants in administrative relations - public administration bodies, public associations, subjects of private law.

State control over the sanitary and epidemiological well-being of the population is the activity of competent state bodies and